

Թիւֆէնք պողոտայի վրայ ինքնուրուշ
տէն, մէրգում չափուշ անը թամիր ին-
տիրմէյն կէօթիւրիւր :

Մէղքիւր թիւֆէնք, մուայէնէ ի-
տիրութեան, պողոտանուն ինքնէ պիր
Բրուսիա գործունէութիւն կիրմիչ օլտուղու
կէօթիւրիւր :

1849 սէնէսինտէ տախի, պունուն
կիպի պիր վազա գուհուր իյլէմիշ տիր :
Ենայլէ քի, Բումա մուհասէրէսինտէ,
թօրուն պիրիսի սօլտուրուլուպ հազըր
իտիրմիշ իքէն, տիւշմէն թարաֆընտան
պիր կիւլէ կէլիպ, թօրուն աղզըր
թըգամը տիր :

— Բարիս էօնիւնտէ պունուն Ալ-
մանեա գարաղլարընտան պիր Մէք-
լէնպուրկու ասկէր, պիր մէքթուպ գա-
պուլ իտէրէք, պէքլէմէյն տաեանա-
մատը, վէ հէման աշըպ օգուսադտա
իտի :

Պիրաէ նահէհան կէօլիւնիւ հօգա-
րը գալարըտըգտա, Գրալ իլէ Վէլիի
Ահաթն, տուրուպ քէնտիսին սէյր ին-
մէքտէ օլտուղլարըն կէօրտիւ, վէ շա-
շըրլուպ, մէքթուպու էլինտէն պըրադ-
տըք :

Գրալ հազըրթլէրի տօթլուգլա քէն-
տի եանընա կէլէրէք :

« Չօք իյի, պու մէքթուպ սէվկիւլիւն
թարաֆընտան կէլմիշ օլմալը տըր » տէ-
տի :

« Խալլը հալմէթմապ էֆէնտիմիզ,
բէտէրիմ թարաֆընտան տըր » տէյի ճէ-
վապ վիրտի ասկէր :

Գըրալ հազըրթլէրի թէքրարէն սիւ-
ալ իտէրէք :

« Օգուսապիրմիշիմ, իչինտէ պաշ-
դաթ իչին էօրար օլան պիր շէյ վաթ մը
տըր » տէտի :

Ասքըր, մէքթուպու, տէր հալ գը-
րալ թէլիմ ինտի, վէ միւշարիւյն հազըրթլէրի
տախի, քէնտի մաեթի
մէվկուտունա տէօնէրէք անը օգուտու :

Մէքթուպուն մէալի շու իտի քի,
մէրգում ասքըրն զըգարընտաշը, օն
պէ կիւնտէն նիքեա օլանադ իտի, վէ
քէնտիսին, տիւշմէն հազըր պու-
լունմաեաաղըր զըքընտա, իզհաթը
թէլէսիսիք իտիմէքտէ իտի :

Գըրալ հազըրթլէրի, մէքթուպու
թէքրարէն ասքըրն էլին, վէրիպ, Եօ-
լունա տէվալմ իյլէտի :

Արասը շօք սիւրմէլտէն, ասքէր,
քէնտի նէպէթինտէն կէլի ալընտը.
վէ քէնտիսին օն պէ կիւնիւքրուսաթ
վէրիւրէք, քէնտի զըգարընտաշըն
տիւշարիւնտէ հազըր պուլունմադ իւզ-
րէ, Բրուսիա գըրալընտէ միւշարիւն իլէ,
Մէքթուպունա տօղրու Եօլա չըգտը :

— Ասկէրիճէ մէսէլէր իւղէրիճէ մա-
լիւմաթը քէսիւրիսի տէրքեար օլան Մ.
Ժիւլիւս նամ Ալմանեալը միւլէլիֆին
պու տէֆա նէշը իյլէտիյի պիր մէք-
թուպունտա աթիտէքի սաթըրլար օ-
գունմուշ տուր :

Էկէր տիւշմէն հազըրտա տախի
տօղրուեա սէյլմէք վէ Ֆրանսանըն,
դահրամանըք վէ վաթանբըրվէրիք
թէսալլէ իյլէտիյի շէյն ճինայէթ իսմի
վէրմէլէք իսթէնիւր իսէ, Ֆրանսալըլա-
րըն, իշ պու տէհէլթու մուհարէպէնին
տօնլարընտա, պիւլիւք գուլվէթ, վէ
իւկիւզարըք իպրազ վէ պազէն տախի
թէրքի նէֆա ինմիշ օլտուղլարըն ինքեար
օլունմազ, էլիմիշ գաթիւրիմիշ իւ-
զըրիսն օգեարադ տէրիք քի, պիւզմու-
հարէպէնին պաշլանկընտա, Ֆրան-
սալըր պու տէրէճէ վաթան ուղընտա
ֆէտայի նէֆա իտէպիւրիւր տէյի մէ-
մուլ ինմիշիք տիր : Նոյեմբըր այն-
տա շիւրհէսիք սուրէթտէ թէլիմ օլա-
նադ տըր տէյի պիրտիւրիսն Բարիս շէհ-

րի, հալեա դարշը օլոյմադտա տըր :

Ենեաաթըք վէ թալիմիշ տիր վէ
պիր գաշ սիւրարի ալալարը թարաֆըն-
տան թար ու մար օլունապիւր տէյի
պիրտիւրիսն Լօար օլունապիւր, թէհա-
յիւր օլունաադ սուրէթտէ գալղա ին-
մէքտէ տիր :

— Սօն Ալմանեալը գազէլթալարընտա
աթիտէքի թէլէկրաֆ հալաթիւրի օ-
գունմուշ տուր :

Պէրիս, 8 դեկտ, Բարիս էօնիւնտէ
վազը օլան սօն միւշարիւրէպէլէրտէ թա-
րաֆըրըտան ալթմը պին քիշի թէլէֆ
օլմուշ տուր :

Պէրիս, 7 դեկտ, Նոյեմբըրին 30
ունեա վէ դեկտմբըրին իքնիսի կիւն-
լէրիստէ Վիւրթիւպէրիլի թարաֆըն-
տան տէհէլթու սուրէթտէ առաւ թէ-
լէֆ օլմուշ տուր :

Միւնիս, 7 ֆեկտ, Մահը հալին
պիրիսինտէ տէօրտիւնէ գաթար վազը օ-
լան միւշարիւրէպէլէրտէ, ժէնիւրալ Թանըն
գօմանտաթ թահթընտա պուլունտան
Պալիւրալընտէ պիրիսի ֆըրգայի օր-
տուտու թարաֆընտան 133 օֆիւրա ի-
լէ 3000 նէֆէրէ եազըն իքնիսի օֆիւ-
րա վէ ասաքըր թէլէֆ օլմուշ տուր :

— Բրուսիանըն հիւքիւմէթի մահէլ-
լիւքէսի, պու տէֆա պիր պէեանմաթ
նէշը իտէրէք, Բրուսիա օլտուլարը թա-
րաֆընտան գալթ օլունմուշ օլան էեա-
լէթլէրտէ պուլունտան վէ 20 տէն 40 չաղ-
լարընա գաթար օլան քեաֆթէյի ա-
տալարըն էսիր մազամընտա առաւ օլու-
նաադլարըն պիրտիւրիսն տիր :

(ձուրնալ տը Մարտի)

— Ըսթիւնտըրտ նամ ինկիւրիզ զա-
գէթասընտա շու վէճէ իլէ օգունմուշ
տուր :

Ինկիւթէրտա հիւ պիր վազըր
պու կիւնքի կիւն օլունապիւր կիպի վա-
թան տուղլուսու պու տէրէճէ Բահրիք
օլունմաթը իտի, մուլթալք սուրէթտէ
պիր մուհարէպէ վուգու պուլունադը
քէլիք օլունմադտա տըր, մէքթուր մու-
հարէպէ, պիրտէն պիրէ, պու կիւնքի
կիւն Ֆրանսաադ մահուտ գալթ օ-
լան մուհարէպէնին հէլթիսին տէյշ-
թիւրպ, պիր թարաֆտան հուգուգու
քէնտիսին գալղան ինմիշ օլան հիւքիւ-
մէթ, վէ տիւր թարաֆտան վահշի
գուլվէթի էլինտէ գալղան մազամընտա
թուլթուշ օլան հիւքիւմէթ պիրպիրի
իլէ գալղաեա թուլթուլթուլաադլար
տըր :

Լիմանլարըք մահաթազա հալին
վազ օլունմուշ տուր : Ալթմը պին նէ-
ֆէր տէլիսն ասկէրէր, ինկիւթէրտան
թէրք ինմիշէ հազըր պուլունմադտա
տըրլար :

Սամանը օրտուտունուն մունթա-
զամ պիր հալտէ պուլունտուղընտա պի-
լիւրիք, վէ պիւլիմ ինմիշիպ իտէճէկի-
միշ թալը ու հարէպէթ մուլաթէհէսին-
տէ, Ալթմը տախի հէր նէ գաթար
թէհիւքիւր պիր հալտէ պուլունմուշ
օլա, պիւլիմ թարիքէ սիւլիւք իյլէ-
մէեթ թէրէտուիւտ կէօթիւրմէեթէք
տիր :

Լաքին ինմիշտանըն, Բուսիա վէ
Բրուսիա գաթար մուհարէպէ իտէճէ-
կիւնէ էմին տէյիլիւք :

Էկէր վիւքէլարընտա պու կիւնէ
գաթար Էվրօպանըն մէնֆաթ ու գա-
տէրէրիսն միւլթիւպարը օլմուշ օլան Ֆը-
րանսանըն տիւրի պիր հիւքիւմէթ թա-
րաֆընտան պօղլուսանըն միւսաատէ
իտէմէք օլտուղլարըն անլարըն օլա ի-
տիր, մէքթուր ումուլի ալթ իսթիւ-
յիւն էօնիւ ալընապիւր իտի :

Բուսիա հիւքիւմէթի, հիւքիւմէթի-
րին թէրէտուիւտ կէօթիւրմէեթիւրի վէ

տուլմաազըլարըն կէօրէք պու
սուրէթլէ հարէպէթ իյլէմիշ տիր :

Սն կիւն կէլմէլտէն, Բուսիա հիւ-
քիւմէթի եա քէնտի թէլէֆիւրիսի կէ-
րի ալանադ եա պիր գօնկրէ մէլիսի
թէլէմիւլ իտէճէք, վէ եալաթ մուհա-
րէպէ իւն օլանադ տըր :

— Սէտան, Սթըրապուրկ, վէ Մէյ-
տէ պուլունապ Բրուսիալարա հա-
սուլուք ինմիշ օլան իքի նէֆէր վա-
թան իպիսիսի Բրանսալար, պու տէֆա
Սթիւնտէ թիւֆէնիւ թուլթուլաադլար
տըր :

ԲՈՒՍԻԱՆԵՆ ԳՈՒՎՎԵԹԻ

Լօտարատաթ Սթիւնտըրտ գազէթա-
սըն պիր մուլապիւրի, իլիւրուտէ վու-
գուր ինմիշիպարտէն պուլունտան, Ենի
պիր Բուսիա մուհարէպէսի հէնկեաթն-
տա, թարաֆէյնտէն, մէյտանը մուհա-
րէպէ չըգարընապիւր օլան ասաքը-
րին վէ թօրլարըն մըգտարըն, իտի
մահէլէրտէն ախը իյլէմիշ օլտուղու մա-
լիւմաթլարըն, ալթիւքի վէճէ իւզըր
հիւսապ իյլէմիշ տիր :

Բուսիա տէվէթի, Ասիատա, էլլէ-
րի եաադլարը պաղը կիպի պուլունտան
պաշը պօղլուգլարտան, վէ պիր մուհա-
րէպէ վուգուլտէ, անադ պիր դըմը-
նը գուլլանապիւր օլան 56,000 նէֆէր
Տօն Գազաղլարընտան մաատա, մէյ-
տանը մուհարէպէյն :

604,000	նէֆէր	Բիատէ ասաքըրի
34,000	նէֆէր	ալթը
39,000	նէֆէր	թօրմու
15,000	նէֆէր	իւնտէք գաղըեան

692,000 նէֆէր ասաքըր, վէ 1304
բարէ տախի, թօր չըգարապիւր :

Բիատէ ասաքըրիսին քեաֆթէսի ի-
չին տախի, գուլլուգլարտան տօլար թիւ-
ֆէնքէր թիւտարիք իտիմիշ տիր տէյի
զանն օլունմադտա իտէ տէ, պու իսու-
սուս, շիւրհէ թահթընտա տըր :

Բուսիանըն մէքթուր գուլվէթին
գաթը չըգարընապիւրէք օլան գուլ-
վէթէր, շէյն հիւսապ օլունապիւրի,
Ինկիւթէրտա թարաֆընտան :

80,000	նէֆէր	Բիատէ ասաքըրի
9,000		ալթը
8,000		թօրմու
3,000		իւնտէք գաղըեան

100,000 ասաքըր, վէ 320 բարէ
պատթալ թօրլար :

Ալթմըրի թարաֆընտան, 50,000
նէֆէր հուտուտ ասաքըրիսին մաատա,
405,000 նէֆէր Բիատէ ասաքըրի
43,000 ասաքըր
44,000 ասաքըր
18,000 ասաքըր

510,000 ասաքըր, վէ 1248 թօր,
Բիատէ ասաքըրիսին քեաֆթէսի էլին-
տէ տախի, գուլլուգլարտան տօլար թիւ-
ֆէնքէր պուլունմադտա տըր :

Թիւրքիա թարաֆընտան, քէնտի
իգրարընտան, հիւն հաթէթտէ 700,
000 նէֆէր ասաքըր մէյտանը մուհարէ-
պէյն չըգարընաադ տըր տէնիւր իսէ տէ,
մէքթուր սանը իւզըրիսն էմիսիւթ օլու-
նաադ :

Պիզ, մէվնուտ պուլունտան նիգամիէ
օրտուտու իլէ, պիրիսի վէ իքնիսի սը-
նըք ինմիշիպարտէն ասաքըրիսին հիւսապ
գօրուգ, քի պու սուրէթլէ,
294,000 նէֆէր Բիատէ ասաքըրի

17,280		ալթը
9,000		թօրմու
1,600		իւնտէք գաղըեան

321,880 ասաքըր, վէ 540 բարէ թօր չըգա-
րընաադ տըր :

Բիատէ ասաքըրիսին պիր գըսը ի-
չին գուլլուգլարտան տօլար թիւֆէնքէր

պուլունմադտա իտէ տէ, գուտուր գա-
լանլար տախի, սիւրաթլէ թէտարիք ի-
տիրէպիւր :

Իմտի, Բուսիա թարաֆընտան, Տօն
Գազաղլարըն տալիս հիւսապ գօնուրադ,
ճէման,
748,000 նէֆէր ասաքըր, վէ 1304 բա-
րէ թօր :

Վէ պունա գաթըլըք, միւլթմէ-
թիքէր թարաֆընտան տախի, ճէման,
931,880 նէֆէր ասաքըր, վէ 2108
բարէ թօր, մէյտանը մուհարէպէյն
չըգարընապիւրէք տիր :

ԱՄԷՐԻԿԱ

Ամերիգա թէյիսի կըրանթըն, ա-
լաթընադ դեկտմբըր 5 տէ Գօնկրէ
մէքթիսին թէպիւր իյլէտիյի նուլթուլուն
իւլաաթի մալիսին թէլէկրաֆ չու վէճէ
իլէ պիրտիւրիսն տիր :

Բէյիսին նուլթուլուն, մուլթաաթ սու-
րէթտէ Ալապաթ մէսէլէսինտէն քէնա-
եթ (ալիսարիւր) իյլէմէքտէ տիր, Նուլթ-
ուլ մէքթուր, Ինկիւթէրտա հիւքիւմէ-
թի, Ալապաթ մէսիւթիսին թէքիւ վէ
տօթլանն սուրէթտէ հալլիսի իսթիւրի-
յինտէ, Միւլթմէլայի Ամերիգա հիւ-
քիւմէթինն, մէսէլէյի, իքի միլլէթլէ-
րին նամուս վէ իեազաթընա իսթիւ կէ-
թիւմէեթէք սուրէթտէ հալլ իյլէմէք
արգուր շէտիսի իլէ Բիւնաադը տիգ-
գաթա ալմաեա հազըր պուլունտուղու-
նու պիրտիւրիսն վէ Էվրօպաաթ սուլս ու
սալաշըն եէնիսին իպպասընա Միւլթմէ-
լայի Ամերիգանըն արգուլը պուլուն-
տուղուսու իւն վէ Միւլթմէլայի Ա-
մերիգա հիւքիւմէթինն բօլիթիգաթը,
Էվրօպա հիւքիւմէթլէրի պէյնիսնտէ գու-
հուր իտէն մուհարապալարա միւտալիլէ
իլթմէյն միւսաատէ իտէմէք օլտուղու-
նու պիւտան վէ պատէհու շէյն իսթիւ
իյլէմիշ տիր :

« Գանատա ճէլիւրիսին պալըք ալ-
լաաթա մախսուս օլան մահէլլէրին կէ-
լիսն, օլ պապտէ իսար օլունաադտա,
Միւլթմէլայի Ամերիգա հիւքիւմէթի,
հէմէհիւրիսին հուգուգլարըն մուհա-
ֆազա իյլէմէք իչին լաղըմ կէլէն թէր-
թիպլէրի ինմիշիպ իյլէմէյն մէսպուր
օլանադ տըր » :

Նուլթուլուն մէքթուր, Սէն-Տօմիսիկ
ճէլիւրիսին օաթըն ալընմասըն, վէ
Գուպաաթ իսթեան իտէն Միւլթմէլ-
այի Ամերիգա թէպաալարըն մաթու-
պալթընըն, Ամերիգալը վէ իս-
րանալարընտան իպպաթ ինմիշիպ
պիր մահէթմէ թարաֆընտան հալլ ի-
տիրմէսին թալիսին իյլէմիշ տիր :

Բէյիսին մէքթուր նուլթուլուն տէր քի,
Ֆրանսանտա իսթեան իտէն Ալմանեա
թէպաալարընըն, Բարիստէքի Ամերիգա
սէֆիւրիսին հիւսապ թահթընտա վազ
իտիրմիլէրի մաթուլ օլունմուշ տուր :
Բարիստէքի Ամերիգա սէֆիւրի, սալիւր
մէմալիլէրին թէպաալարըն տալիս հի-
մայիս թահթընա ալըն տըր, Մէքթուր
հիւսապ, քեաֆթէյի միւլթիլէրիսն
իսթուտ օլունաադ սուրէթտէ մէվըրի
իւրայէ վազ օլունմադտա տըր :

Ֆրանսատա ճիւլհուրիլէթ իպպա-
լունուր օլունմազ, Բարիստէքի Ալթի-
գա սէֆիւրի, Ենի հիւքիւմէթի սու հու-
լէթ վիրիպ անը թանթադ իչին թալի-
մաթ ախը իյլէտի, Ֆրանսա ճիւլհու-
րիսին, սուլսուս եէնիսին իպպա-
լունմուտ իչին Ամերիգա սէֆիւրիսին թէ-
վաաթի թիւրիսն թալիպ իյլէտի :

Միւլթմէլայի Ամերիգա հիւքիւմէ-
թինն բօլիթիգաթը, Էվրօպա մէսէլ-
լէրիսն թէպաալարըն ինմիշիպ միւսա-
ատէ իյլէմէք իտի, Սալիւր միւլթմէլ-
պու պապտէ պիր շիքեաեթէ իյլէտիք :

